

Pareigūnai.lt

Mes giname tuos, kurie gina ir saugo kitus

2010 m. lapkritis Nr. 8 (15)

Šiame numeryje:

Valstybės tarnybos privatizavimui nepritariame

Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo tarybos posėdyje aptartas Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. NPPSS taryba tarėsi kaip išvengti neigiamų projekto pasekmių. NPPSS taryba pritarė, kad tobulinti valstybės tarnybą būtina, tačiau akcentavo, jog tobulinant valstybės tarnybos valdymą negalima absoliučiai įteisinti laisvosios rinkos principų.

„Kai kurie siūlymai projekte yra teiktini, pavyzdžiui, pasiūlymas skaidrinti darbo užmokesčio sistemą, kurioje dabar įteisinta didžiulė atskirtis tarp mažiausiai ir daugiausiai uždirban-

čio tarnautojo. Nenormalu, kai daugiausiai uždirbančio policininko ir ugniagesio atlyginimai beveik dešimt kartų mažesni už daugiausiai uždirbančio valstybės tarnautojo atlyginimą. Mūsų nuomone, reikėtų didinti pagrindinę darbo užmokesčio dalį, o priedai galėtų būti skiriami už papildomai nuveiktus darbus, bet neturėtų tapti pagrindine darbo užmokesčio dalimi.

Negalima prisidengiant pozityviais siekiais, beatodairiškai diegti laisvosios rinkos principų valstybės tarnyboje. Pagal įstatymo projektą akivaizdu, kad ketinama įteisinti

„kontraktinę“, t.y. sutartimi pagrįstą tarnybą. Tokiu būdu iš esmės einama link visiškų rinkos sąlygų. Tokios, kaip pateikta projekte, sąlygos galbūt priimtinos gilią demokratines tradicijas turinčiose šalyse, bet šalyje, kurioje pripažįstama, kad išgalėje oligarchiniai santykiai, pradėjus veikti panašiam įstatymui gali kilti pavojus valstybei, nes oligarchai igautų galimybę savo žinioje, per remiamus politikus, turėti valstybės tarnautojus“, - kalbėjo NPPSS pirmininkas Vytautas Bakas.

Nukelta į 7 psl.

Valstybės tarnybos įstatymo projektas NPPSS tarybos akimis - 1,7 psl.

Ką turi žinoti pamainomis dirbantys pareigūnai - 2,6 psl.

Seimo komitetų pirmininkai dėl pareigūnų socialinių garantijų kreipėsi į Vyriausybę - 1 psl.

Pastabos dėl pasienio pareigūnų rotacijos - 5 psl.

Kas žinotina pareigūnui apie nedarbingumo trukmę ir kompensaciją susižalojus - 6,7 psl.

Generolai turėtų pasimokyti iš Prezidentės - 8 psl.

Aktualūs teisės aktai - 3-4 psl.

**„Pareigūnai.lt“:
aktualijos, teisės aktai,
svarbi informacija**

Seimo komitetų pirmininkai kreipėsi į Vyriausybę

Seimo Socialinių reikalų ir darbo, Nacionalinio saugumo ir gynybos, Valstybės valdymo ir savivaldybių, Teisės ir teisėtvarkos komitetų pirmininkai kreipėsi į Vyriausybę dėl statutinių pareigūnų socialinių garantijų ir valstybės tarnybos tobulinimo.

Komitetų pirmininkai, atsižvelgdami į būtinybę pašalinti šiuo metu esančius skirtumus tarp įvairių tarnybų pareigūnams suteiktų socialinių garantijų, siūlo visų tarnybų statutinių valstybės tarnautojų socialines garantijas, bendruosius statuso įgijimo, jo netekimo pagrindus reglamentuoti bendrame įstatyme.

Statutinio valstybės tarnautojo sąvoka turėtų aiškiai apibrėžti valstybės tarnautojus, vykdančius statutines, konkrečias tarnybos įstatyme jai pavestas uždavinių įgyvendinimo funkcijas. Darbuotojai, dirbantys

statutinėje tarnyboje, tačiau atliekantys pagalbines funkcijas, t.y. funkcijas, susijusias su įstaigų vidaus administravimu, pavyzdžiui, personalo, finansų, ūkio, viešųjų ryšių, administracinių reikalų ir pan. srityse, neturi būti priskiriami statutinei tarnybai.

Įstatyme taip pat siūloma nustatyti profesinių sąjungų teisėsaugos (statutinėse) įstaigose veiklos ypatumus, tarnybinių ginčų sprendimo tvarką ir sąlygas.

Komitetų pirmininkų nuomone, būtina nustatyti visiems (skirtingų tarnybų) statutiniams valstybės tarnautojams bendrą socialinių garantijų sistemą ir ją reglamentuoti viename teisės akte. Pasak jų, vertėtų diferencijuoti skirtingų grandžių pareigūnams taikomų socialinių garantijų turinį, kadangi skirtingų lygių pareigūnai vykdo

skirtingas funkcijas, kurios skiriasi pavojingumu, įtaka sveikatai, organizmo resursų eikvojimu ir pan. Įstatyme siūloma nustatyti šias socialines garantijas: pareigūnų profesinė pensija; pailgintos kasmetinės atostogos; pareigūnų algų priedai už laipsnį; galimybė už nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą būti paskatintam ar gauti apdovanojimą; papildomos sveikatos priežiūros priemonės ir galimos kompensacijos vykdant tarnybines funkcijas pareigūno mirties ar sveikatos sutrikdymo atveju; pareigūnams, tapusiems nedarbingais dėl to, pareigūnams, tapusiems nedarbingais dėl to, kad jie vykdė tarnybines pareigas arba jei liga ir susirgimas susiję su tarnyba, pareigūnui nedarbingumo laikotarpiu būtų mokamas jo vidutinis darbo užmokestis; garantija,

mokamas jo vidutinis darbo užmokestis; garantija, kad pareigūnui ir jo šeimos nariams padaryta materialinė žala, kurią jie patyrė dėl pareigūno tarnybos, turi būti atlyginama; garantija, kad pareigūnas, kuris tarnybos vietoje neturi nuosavybės teise priklausančio buto, aprūpinamas tarnybiniu butu; papildomos socialinės integracijos į darbo rinką priemonės tarnybą baigusiems pareigūnams; garantija, kad pareigūnai, vykdantys specialias tarnybines užduotis ar dirbantys lauko sąlygomis, aprūpinami maistu ir pan. Kaip pažymi komitetų pirmininkai, atsižvelgiant į tai, kad statutiniai valstybės tarnautojai yra sudėtinė valstybės tarnybos dalis, statutinės valstybės tarnybos ir jos teisinio reguliavimo pertvarką tikslinga vykdyti suderintai su visos valstybės tarnybos pertvarka.

Lietuvos centrinės kredito unijos narė

Paskola verslui pradėti

Išėjusiems į pensiją pareigūnams ar jų šeimos nariams paskolos verslui pradėti su 5,5% metinių palūkanų*

*Palūkanų norma yra kintama ir susieta su VILIBOR

Smulkesnė informacija:
tel. 8 (5) 260 89 34;

V. Mykoliaičio-Putino g. 5,
Vilnius

MIKROKREDITAVIMO PROJEKTAS

Kuriamė Lietuvos ateitį

Dėl pamainomis dirbančių pareigūnų

Pastaruoju metu daugėja pareigūnų klausimų, susijusių su pamainomis dirbančio pareigūno sąvoka bei galimybe tam tikras pareigas užimantiems pareigūnams taikyti pamaininio darbo ypatumus.

Pamaininio ir įprasto (nepamaininio) darbo laiko režimų skirtumai

Pamaininis darbo laiko režimas nuo įprasto skiriasi tuo, kad įprastu darbo laiko režimu dirbančio pareigūno normali savaitės darbo laiko norma yra 40 valandų per savaitę (7 dienų laikotarpį), o už šią normą viršijantį faktiškai dirbtą laiką tokiam pareigūnui turi būti apmokama kaip už viršvalandinę darbą. Be to, įprastu darbo laiko režimu dirbančio pareigūno pamainos trukmė su viršvalandžiais negali viršyti 24 valandų per parą.

O pamainomis dirbančiam pareigūnui gali būti nustatoma:

•ilgesnė kaip 24 valandų, bet

kartu su viršvalandžiais neviršijanti 26 valandų pamainos trukmė. Taigi įstatymas draudžia nustatyti ilgesnę kaip 26 valandų pamainos trukmę. Tai reikšia, jog pamainomis dirbantiems pareigūnams gali būti nustatoma iki dviejų valandų ilgesnė pamainos trukmė, bet už ilgiau nei 24 valandos atliekamą darbą turi būti apmokama kaip už viršvalandinį.

•ilgesnė nei 40 valandų, bet ne ilgesnė kaip 48 valandų per savaitę (7 dienų laikotarpį) darbo laiko norma. Šiuo atveju už viršinantį 40 valandų, bet neviršijantį 48 valandų savaitės darbo laiką papildomai pamainomis dirbantiems pareigūnams neapmokama, tačiau už 48 valandas viršijantį darbo laiką turi būti apmokama kaip už viršvalandžius.

Taip pat pažymėtina, jog pamainomis dirbantiems pareigūnams yra numatytas ilgesnis poilsio laikas - kasdieninio nepertraukiamo poilsio tarp

pamainų trukmė pareigūnams, dirbantiems 12 valandų trukmės pamainomis, negali būti trumpesnė kaip 12 valandų, pareigūnams, dirbantiems 24 valandų trukmės pamainomis, – 24 valandos. Poilsio dienos suteikiamos pamainų grafikuose nustatytu laiku (*Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 29 straipsnio 3 dalis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr. 1150 „Dėl nustatytas funkcijas nepertraukiamai vykdančių vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų, dirbančių pamainomis, pareigybių sąrašo, šių pareigūnų darbo ir poilsio laiko apskaitos ypatumų patvirtinimo“*).

Seniau kildavo daug neaiškumų dėl pamainomis dirbančio pareigūno apibrėžties bei kriterijų, pagal kuriuos turėtų būti nustatoma, kokias pareigas užimantys pareigūnai laikytini dirbančiais pamainomis.

Nukelta i 6 psl.

Kam priklauso ilgesnės kasmetinės atostogos?

Pareigūnams vieniems auginantems vaiką iki 14 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų priklauso ilgesnės atostogos.

Nacionalinis pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimas kreipėsi į vidaus reikalų ministeriją, prašydamas pateikti savo argumentuotą nuomonę, kokia apimtimi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 166 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatos turėtų būti taikomos statutiniams valstybės tarnautojams.

Vidaus reikalų ministerija atsakė, jog Darbo kodekso 166 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta, kad kasmetinės minimaliosios 35 kalendorinių dienų atostogos suteikiamos darbuotojams, vieniems auginantems vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų. Analogiška nuostata įtvirtinta Valstybės

tarnybos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje, kur nustatyta, kad valstybės tarnautojui, vienam auginančiam vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, taip pat valstybės tarnautojui, kuris pripažintas neįgalioju, suteikiamos 35 kalendorinių dienų kasmetinės minimalios atostogos.

Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų atostogas reglamentuoja Vidaus tarnybos statutas, kurio 32 straipsnyje nėra reglamentuotos vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, kurie vieni augina vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų atostogos.

Vidaus reikalų ministerijos rašte teigiama, jog „atsižvelgdami į Valstybės tarny-

bos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį ir Vidaus tarnybos statuto 5 straipsnio 2 dalį, kur nustatyta, kad „pareigūnų tarnybos santykius reglamentuoja šis Statutas, vidaus reikalų įstaigų veiklą reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai“, vadovaudamiesi Valstybės tarnybos įstatyme, Vidaus tarnybos statute ir darbo kodekse įtvirtintais lygiais skirtumais, lygybės ir darbo įstatymų bendrumo principais, siekdami išvengti vidaus tarnybos sistemos pareigūnų diskriminacijos kitų karjeros valstybės tarnautojų atžvilgiu, manome, kad **vidaus tarnybos sistemos pareigūnams (statutiniams valstybės tarnautojams) taikytina Valstybės tarnybos įstatymo 36 straipsnio 1 dalies nuostata dėl 35 kalendorinių dienų kasmetinių minimalių atostogų suteikimo.**“

Tapk vienos iš 5 mūsų susivienijimui priklausančios profesinės sąjungos nariu!

Mūsų narės:

- Lietuvos Respublikos ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinė sąjunga
- Vilniaus apskrities ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinė sąjunga
- Lietuvos pasienio pareigūnų profesinė sąjunga
- Lietuvos policijos profesinė sąjunga
- Ugniagesių gelbėtojų profesinė sąjunga

Pasirink profesinę sąjungą, kuriai nori priklausyti. Kaip tapti nariu sužinosi paskambinęs tel. 8 (5) 2716118

arba užsukęs į mūsų buveinę V. Mykoliaičio-Putino g. 5, Vilnius (buvusiųjų profesinių sąjungų rūmai ant Tauro kalno, II aukštas, centrinis įėjimas)

www.pareigunai.lt

2010-09-30 LR Teisingumo ministro, LR Sveikatos apsaugos ministro ir LR Vidaus reikalų ministro įsakymas „Dėl Kalėjų de-

partamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų taisyklių patvirtinimo ir asmenų, priimamų į tarnybą Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose, bei šiose įstaigose tarnaujančių pareigūnų tinkamumo tarnybai sveikatos būklės reikalavimų nustatymo“ Nr. 1R-211/V-863/1V-612 (Valstybės žinios, 2010-10-07, Nr. 119-6066)

Įsigaliojo 2010-10-08

Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnų privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų (toliau – sveikatos patikrinimai) periodiškumą ir mastą, organizavimo ir atlikimo tvarką.

Pareigūnų sveikatos patikrinimai atliekami Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų tvarkos aprašo, patvirtinto LR Vidaus reikalų ministro 2008 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1V-230 1 ir 2 prieduose nustatytu periodiškumu ir mastu, tačiau pareigūną į pareigas paskyręs įstaigos vadovas ar jį pavaduojantis (laikinais atliekantis vadovo pareigas) asmuo įsakymu, jame nurodęs motyvuotą priežastį, turi teisę siūsti pareigūną pasitikrinti sveikatos, nesilaikydamas minėto periodiškumo. Pareigūnas, nurodydamas motyvuotą priežastį ir pateikdamas tai patvirtinančius dokumentus, turi teisę kreiptis į įstaigos vadovą, paskyrusį jį į

Aktualūs teisės aktai

pareigas, arba jį pavaduojantį (laikinais atliekantį vadovo pareigas) asmenį dėl siuntimo pasitikrinti sveikatos, nesilaikant minėto periodiškumo.

Pareigūnų sveikatos patikrinimai atliekami jų tarnybos metu.

Jei pareigūnas yra laikinai nedarbingas, sveikatos patikrinimas atidedamas, iki pareigūnas taps darbingas. Jei pareigūnas yra komandiruotėje arba deleguotas į tarptautines ir ES institucijas ar užsienio valstybių institucijas, sveikatos tikrinimas atidedamas, iki pareigūnas grįš iš komandiruotės arba iki pasibaigs jo delegavimo į tarptautines ir ES institucijas ar užsienio valstybių institucijas trukmė.

Įstaigai gavus pareigūno sveikatos pasą, kuriame įrašyta, kad pareigūno sveikatos būklė neatitinka nustatytų reikalavimų pagal Sąvado skiltį, pareigūnas siunčiamas į Centrinės medicinos ekspertizės komisiją, kad būtų nustatytas jo tinkamumas tarnybai. Pareigūnams, kurie į pareigas yra paskirti LR Teisingumo ministro, siuntimus į Centrinės medicinos ekspertizės komisiją išduoda Kalėjų departamentas pagal Teisingumo ministerijos rašytinį prašymą.

2010-10-15 LR Generalinio prokuroro įsakymas „Dėl ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. I-142 (Valstybės žinios, 2010-10-21, Nr. 124-6363)

Įsigaliojo 2010-10-22

Ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarką, kuria vadovaudamiesi prokurorai ir ikiteisminio tyrimo įstaigų ar jų padalinių vadovai privalo kontroliuoti, kad ikiteisminis tyrimas būtų atliktas per trumpiausią laiką.

Ikiteisminis tyrimas turi būti atliktas per kuo trumpiausius terminus, bet ne ilgiau kaip:

- dėl baudžiamojo nusižengimo – per tris mėnesius;
- dėl nesunkių, apysunkių ir neatsargių nusikaltimų – per šešis mėnesius;
- dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų – per devynis mėnesius.

Ikiteisminio tyrimo terminus dėl bylos sudėtingumo, didelės apimties ar kitų svarbių aplinkybių ikiteisminiam tyrimui vadovaujancio prokuroro prašymu gali pratęsti aukštesnysis prokuroras rezoliucija.

Ikiteisminis tyrimas mirties priežastčiai arba dingusio be žinios asmens buvimo vietai nustatyti turėtų būti atliktas ne ilgiau kaip per 3 mėnesius. Jeigu per šį terminą nepriimamas sprendimas ikiteisminį tyrimą nutraukti ar pradėti ikiteisminį tyrimą dėl konkrečios nusikalstamos veikos, ikiteisminio tyrimo terminą dėl ikiteisminio tyrimo sudėtingumo, didelės apimties ar kitų svarbių aplinkybių gali pratęsti aukštesnysis prokuroras. Priėmus sprendimą tęsti ikiteisminį tyrimą dėl konkrečios nusikalstamos veikos, ikiteisminio tyrimo terminas skaičiuojamas nuo ikiteisminio tyrimo mirties priežastčiai ar dingusio be žinios asmens buvimo vietai nustatyti pradėjimo dienos.

Ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamų veikų nepilnamečių asmenų seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui laikomas prioritetiniu ir turi būti atliktas per kuo trumpiausią laiką, bet ne ilgiau kaip per 4 mėnesius. Šį terminą gali pratęsti aukštesnysis prokuroras.

Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovas, ikiteisminiam tyrimui vadovaujantis prokuroras nuo ikiteisminio tyrimo pradžios pagal savo kompetenciją privalo imtis visų įstatymo numatytų priemonių, kad ikiteisminis tyrimas būtų

atliktas per trumpiausią laiką.

Ikiteisminio tyrimo terminus gali pratęsti:

- apylinkės vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) – apylinkės prokuratūros prokurorų atliekamuose ir organizuojamuose ikiteisminiuose tyrimuose;

- apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) – apygardos prokuratūros prokurorų atliekamuose ir organizuojamuose ikiteisminiuose tyrimuose;

- Generalinės prokuratūros departamento, skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) – Generalinės prokuratūros prokurorų atliekamuose ir organizuojamuose ikiteisminiuose tyrimuose.

Generalinis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros departamento, skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), apylinkės vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) pagal savo kompetenciją gali pradėti vykdyti pats ar pavesti vykdyti kitam aukštesniajam prokurorui bet kurio ikiteisminio tyrimo, kuriam vadovauja apylinkės, apygardos ar Generalinės prokuratūros prokuroras, terminų kontrolę nuo ikiteisminio tyrimo bet kurio momento, taip pat nurodyti raštu atlikti ikiteisminį tyrimą per trumpesnius nei nustatyta BPK 176 straipsnio 1 dalyje terminus.

Ikiteisminio tyrimo teisėjui pagal BPK 215 straipsnį nustatytą terminą ikiteisminiam tyrimui užbaigti arba teismui pagal BPK 254 straipsnio 3 dalį perdavus bylą prokurorui ir nustatytą terminą pažeidimams pašalinti ar ikiteisminiam tyrimui papildyti, tyrimui vadovaujantis prokuroras dėl šių terminų pratęsimo motyvuotu prašymu kreipiasi į ikiteisminio tyrimo teisėją ir vadovaudamasis Aprašo nuostatomis į aukštesnįjį prokurorą.

Nukelta i 4 psl.

Atkelta iš 3 psl.

Aukštesnysis prokuroras negali nustatyti ar pratęsti ikiteisminio tyrimo atlikimo termino ilgesniam laikotarpiui nei buvo nustatęs ar pratęsęs teisėjas.

Byloje, kurioje remiantis Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2003 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. I-47 „Dėl ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo“ buvo priimtas sprendimas tęsti nenustatytų asmenų, trauktinų baudžiamajon atsakomybėn, paiešką, ikiteisminio tyrimo terminai netęsiami. Šiuose ikiteisminiuose tyrimuose gauti proceso dalyvių skundai ir prašymai nagrinėjami BPK 62, 63, 64 ir 178 straipsniuose nustatyta tvarka.

Pagal BPK 3¹ straipsnį prokuroro motyvuotu nutarimu (1 priedas) sustabdytus ikiteismini tyrimą, ikiteisminio tyrimo atlikimo terminai netęsiami. Nutarimas sustabdyti ikiteismini tyrimą nukentėjusiajam ar jo atstovui įteikiamas tiesiogiai arba išsiunčiamas paštu. Atnaujintus sustabdytą ikiteismini tyrimą, terminai skaičiuojami nuo ikiteisminio tyrimo pradžios dienos.

Ikiteisminiuose tyrimuose, kuriuose remiantis 1961 m. BPK 218 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 4 punktais buvo priimtas sprendimas sustabdyti parengtinį tardymą, ikiteisminio tyrimo terminai tęsiami vadovaujantis Aprašo nuostatomis ir BPK 176 straipsnio reikalavimais.

Ikiteisminio tyrimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo ikiteisminio tyrimo pradžios dienos ir skaičiuojamas iki ikiteisminio tyrimo nutraukimo ar pabaigimo kaltinamojo akto, prokuroro pareiškimo dėl teismo baudžiamoją įsakymo priėmimo ar prokuroro nutarimo perduoti bylą teisėjui spresti dėl priverčiamųjų

Aktualūs teisės aktai

medicinos priemonių taikymo surašymu.

Ikiteisminio tyrimo terminas atskirtose bylose skaičiuojamas nuo ikiteisminio tyrimo dėl konkrečios nusikalstamos veikos pradžios dienos.

Kai ikiteisminio tyrimo terminas yra praleistas, ikiteisminiam tyrimui vadovaujantis prokuroras raštu kreipiasi į atitinkamą aukštesnįjį prokurorą, nurodytą Aprašo 7 punkte, su prašymu atnaujinti praleistą terminą ir jį pratęsti. Nusprendęs atnaujinti ikiteisminio tyrimo terminą aukštesnysis prokuroras, vadovaudamasis BPK 102 straipsniu, priima nutarimą atnaujinti ikiteisminio tyrimo terminą ir jį pratęsti. Tokius sprendimus aukštesnysis prokuroras gali priimti ir savo iniciatyva.

Jeigu ikiteisminio tyrimo veiksmai buvo atliekami nepratęsus ikiteisminio tyrimo termino, jų rezultatai gali būti naudojami tolesniame baudžiamajame procese tik atnaujintus ikiteisminio tyrimo terminą ir jį pratęsus Aprašo 15 punkte nustatyta tvarka.

Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, tyrimą atliekantis prokuroras, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovo paskirtas tyrimo grupės vyresnysis pareigūnas, kai tyrimą atlieka ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūnų grupė, per prokuroro ar aukštesniojo prokuroro nustatytą terminą pateikia raštu ar elektroninio ryšio priemonėmis pranešimą apie ikiteisminio tyrimo eigą, o prokuroro ar aukštesniojo prokuroro reikalavimu – ir ikiteisminio tyrimo planą su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir (ar) atvyksta į tyrimo eigos aptarimą.

Ikiteisminio tyrimo terminai pratęsiami: likus ne mažiau kaip 7 dienoms iki ikiteisminio tyrimo termino pabaigos, tiesiogiai arba elektroninio ryšio priemonėmis pateikiant ikiteismini tyrimą organizuo-

jančiam ir jam vadovaujančiam prokurorui tiesioginio vadovo vizuotą pranešimą apie ikiteisminio tyrimo eigą, kurio turinys turi atitikti Aprašo 22 punkte nustatytus reikalavimus;

ikiteisminiam tyrimui vadovaujantis prokuroras tiesiogiai arba elektroninio ryšio priemonėmis pateikia aukštesniajam prokurorui prašymą pratęsti ikiteisminio tyrimo terminą (2 priedas) ir ikiteisminio tyrimo pareigūno ar ikiteismini tyrimą atliekančio prokuroro surašyto pranešimo apie tyrimo eigą kopiją;

prašymas su aukštesniojo prokuroro rezoliucija dėl ikiteisminio tyrimo termino pratęsimo tiesiogiai arba elektroninio ryšio priemonėmis gražinamas jį pateikusiam prokurorui;

ikiteisminiam tyrimui vadovaujantis prokuroras prašymą su aukštesniojo prokuroro rezoliucija dėl ikiteisminio tyrimo termino pratęsimo perduoda ikiteisminio tyrimo pareigūnui pridėti prie ikiteisminio tyrimo bylos.

Prašyme pratęsti ikiteisminio tyrimo terminą nurodoma:

- ikiteisminio tyrimo registracijos numeris ir ikiteisminio tyrimo pradžios data;

- trumpas tiriamos nusikalstamos veikos (veikų) aprašymas, Baudžiamoją kodekso straipsniai;

- priežastys, dėl kurių ikiteisminis tyrimas nebuvo baigtas per prokuroro ar BPK 176 straipsnio 1 dalyje nustatytą ikiteisminio tyrimo terminą, terminas, per kurį, prokuroro nuomone, tyrimas gali būti baigtas;

- data, iki kurios prašoma pratęsti ikiteisminio tyrimo terminą.

Gavęs prašymą pratęsti ikiteisminio tyrimo terminą aukštesnysis prokuroras turi teisę:

- pratęsti ikiteisminio tyrimo terminą, t. y. rezoliucijoje nurodyti datą, iki kurios

terminas pratęsiamas;

- pareikalauti pateikti papildomos informacijos apie ikiteisminio tyrimo eigą, tyrimo veiksmų planą ir (ar) ikiteisminio tyrimo medžiagą;

- pavesti tiesiogiai pavaldžiam prokurorui patikrinti pateiktą ikiteisminio tyrimo medžiagą;

- duoti rašytinius nurodymus dėl reikiamų ikiteisminio tyrimo veiksmų atlikimo;

- rengti ikiteisminio tyrimo eigos aptarimą, į kurį gali būti kviečiami informaciją apie tyrimo eigą pateikęs, ikiteismini tyrimą organizuojantis ir jam vadovaujantis prokuroras, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar padalinio vadovas ir kiti pareigūnai. Aptarimas gali būti protokoluojamas. Protokolą (3 priedas) surašo prokuroras ar prokuroro padėjėjas. Protokolo kopijos įteikiamos aptarime dalyvavusiems prokurorams ir kitiems pareigūnams;

- pagal savo kompetenciją priimti kitus proceso sprendimus ar imtis reagavimo priemonių.

Ikiteisminio tyrimo planai, ikiteisminio tyrimo eigos aptarimo protokolų kopijos, pranešimai apie ikiteisminio tyrimo eigą, prokurorų rašytiniai nurodymai prie ikiteisminio tyrimo medžiagos nepriedami. Prokuroras tokius dokumentus saugo ikiteisminio tyrimo kontrolės byloje, o ikiteisminio tyrimo pareigūnas – ikiteisminio tyrimo įstaigos nustatyta tvarka.

Prokuroro prašymai pratęsti ikiteisminio tyrimo terminą su aukštesniojo prokuroro rezoliucija saugomi kartu su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir ikiteisminio tyrimo kontrolės byloje. Prašymai pridedami prie bylos medžiagos bylą perduodant teismui, sustabdytus ar nutraukus ikiteismini tyrimą.

Pastabos dėl pareigūnų rotacijos

Lietuvos pasienio pareigūnų profesinė sąjunga (LPPPS), susipažinusi su Teikimų dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos rinktinių sargybos būrių pareigūnų darbo vietos keitimo derinimo aprašo projektu, kreipėsi į VSAT ir pateikė pasiūlymus ir pastabas dėl minėto aprašo projekto.

Nors vidaus tarnybos pareigūnai į tarnybą priimami ir dirba ne darbo sutarties pagrindu, tačiau jie įstaigos vadovo įsakymu priimami į konkrečias pareigas tam tikrame įstaigos struktūriniame padalinyje. Jų pareigybės aprašyme numatytas struktūrinis padalinys ar skyrius, šiuo atveju konkreti užkarda, yra laikytina pareigūno nuolatine darbo vieta.

Vidaus tarnybos statuto 16 straipsnis įtvirtina tik du atvejus, kada gali būti keičiama pareigūno tarnybos vieta: paties prašymu arba esant statutiniam būtinumui. Perkėlimas esant tarnybiniam būtinumui galimas tik esant rašytiniam pareigūno sutikimui, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, kitų ekstremalių situacijų atvejus.

Aprašo projekte numatomi pareigūnų darbo vietų pakeitimai, LPPPS nuomone, negali būti laikomi kaip vykdytini dėl tarnybinio būtinumo, kadangi tokia priemonė numatyta ilgalaikiams tikslams įgyvendinti ir nėra tokios situacijos, kad tie tikslai negalėtų būti pasiekiami taikant mažiau pareigūnų teisėms ir interesams poveikį turinčias priemones. Galimybes perkelti darbuotoją į kitą darbo vietą reglamentuoja ir darbo kodeksas. Pagal Darbo kodekso 95 str. 1 d. darbuotojo darbo vietės nurodymas darbo sutartyje yra būtinoji ir esminė sąlyga, ir ją galima keisti tik esant išankstiniam raštiškam darbuotojo sutikimui, išskyrus ypatingus atvejus, numatytus Darbo kodekso 121 str. 1 d. Profesinė sąjunga rekomendavo, kad atsižvelgiant į tai, kad aukštesnės galios teisės aktai –

Statutas ir Darbo kodeksas – numato būtinybę gauti pareigūno kaip darbuotojo rašytinį sutikimą dėl perkėlimo į kitą darbo vietą, Aprašo projekte turėtų būti įtraukta nuostata, kad pareigūnas gali būti perkeliamas, nors ir laikinai, į kitą darbo vietą tik esant rašytiniam jo sutikimui. Neįvirtinamus tokio pobūdžio nuostatos bus sudarytos sąlygos kilti teisei kolizijai, o tuo pačiu ir teisiniams ginčams.

LPPPS nuomone, neprotingai trumpas ir neatitinkantis Darbo kodekso nuostatų dėl darbuotojų informavimo apie laiką, kada jie turi pareigą dirbti, o šiuo atveju ir apie vietovę, kurioje jie turėtų vykdyti funkcijas, *Aprašo projekto 3 punkte numatytas 10 dienų terminas teikimui paruošti ir derinimo procedūrai įvykdyti iki numatomo pareigūnų nustatytų darbo vietų pateikimo. Darbo kodekso 147 str. 3 dalyje įtvirtinta darbuotojų pareiga supažindinti darbuotojus su darbo grafika mažiausiai prieš dvi savaites iki jų išsigaliojimo, o atsižvelgiant į minėtoje Aprašo projekto 5 nuostatoje įtvirtintą teisinį reguliavimą, tokia pareiga būtų nevykdoma, nes nenumatyta, kad po motyvuotos išvados dėl teikimo patvirtinimo iš naujo būtų įpareigojama sudaryti darbo grafikus ir tuos pareigūnus, kurių darbo vietas ruošiamasi pakeisti ir kurie sutinka su tokiu pakeitimu, apie tai prieš dvi savaites informuoti. Kadangi Valstybės sienos apsaugos tarnyboje pamainos grafiku sudarymo tvarka ir pareigūnų supažindinimo su jais terminai detalčiau reglamentuoti lokaliu teisės aktu – VSAT prie VRM 2006 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 4-706 patvirtintais Sienos kontrolės nuostatais, tai jų 15 punktus taip pat bus realiai neįgyvendinama.**

Būtina Aprašo projekte įtvirtinti mechanizmą dėl pareigūnų informavimo apie pasikeitusias tarnybos sąlygas, t.y. darbo laiką ir tarnybos vietą. Priešingu atveju, numatant 10 darbo dienų terminą teikimo inicijavimui ir derinimo proce-

dūrai, tačiau neįvirtinant, kad apie darbo vietos bei darbo laiko pakeitimus pareigūnus būtina informuoti, kaip tai numato Darbo kodekso 147 str. 3 d. bei Nuostatų 15 punktas, bus ne tik pažeidžiama pareigūnų kaip darbuotojų teisė žinoti, koku laiku ir kokioje konkrečiai vietoje jie turi dirbti, tačiau ir jų teisėtas interesas organizuotis laisva nuo tarnybos laika.

LPPPS nuomone, nors ir laikinas faktinės tarnybos vietos pakeitimas gali sukelti pareigūnui sunkumų, todėl Aprašo projekte turėtų būti numatyta nuostata, kad pareigūnas gali pateikti savo nuomonę dėl teikimo ir tokiu būdu pats tiesiogiai nurodyti socialines aplinkybes. Esant pareigūno nuomonei, teikimą inicijavę bei derinimo procedūroje dalyvaujantys subjektai turėtų galimybę objektyviai vertinti ar tikslinga toliau tęsti teikimo patvirtinimo procedūrą. Be to, pareigūnas, susipažindamas su teikimo projektu, galėtų išreikšti savo išankstinę valią dėl darbo vietos pakeitimo. Tokio epizodo įtraukimas į procedūrą padėtų išvengti bereikalingų svarstymų.

Aprašo projekto 5 punkte numatytą formuluotę: „Jei išvada per nustatytą terminą nepateikiama, laikoma, kad išvados nepateikęs tarnybos centrinės įstaigos padalinys teikimui pritaria be pastabų“, Lietuvos pasienio pareigūnų profesinė sąjunga siūlo keisti, nes tokia, kokia pateikiama projekte ji gali skatinti neveikimą dėl teikimo svarstymo, todėl naudingiau vietoj minėtosios nuostatos įrašyti: „Jei išvada per nustatytą terminą nepateikiama, laikoma, kad išvados nepateikęs tarnybos centrinės įstaigos padalinys

teikimui nepritaria“.

LPPPS atkreipė dėmesį, kad vadovaujantis Aprašo projekto nuostatomis, nėra aišku, kokiam maksimaliam laikotarpiui bei kiek kartų per metus pareigūno atžvilgiu galėtų būti keičiama darbo vieta. Profesinės sąjungos nuomone, nenumatant konkrečių ribų, rinktinės vadams bus suteikta neribota diskrecijos teisė siūlyti visuomet, pvz. tik vieną pareigūną arba kelti visuomet tik konkrečią pareigūnų grupę, nesvarstant kitų Sargybos būrio pareigūnų kandidatūrų.

Atitinkamų ribų nenustatymas, profesinės sąjungos nuomone, gali sudaryti prielaidas kilti situacijai, kad teikimai bus teikiami, remiantis asmeninėmis simpatijomis ir antipatijomis, o tai nesuderinama su pagrindiniais vidaus tarnybos principais. Todėl būtina Aprašo projekte aiškiai detalizuoti, kas kiek laiko ir kokiam maksimaliam laikotarpiui gali būti pakeičiama rinktinės Sargybų būrio pareigūno darbo vieta.

*Kadangi profesinės sąjungos vidaus reikalų įstaigose veikia, kad būtų maksimaliai užtikrinti konkrečios įstaigos darbuotojų interesai, o tuo pačiu ir išvengiama galimų konfliktinių situacijų tarp darbuotojų (pareigūnų) ir įstaigos vadovybės, todėl profesinė sąjunga suinteresuota, kad sprendžiant tiesiogines įtakos mažos darbuotojų (pareigūnų) dalies teisėms ir interesams turinčius klausimus, būtų vykdoma informavimo ir konsultavimosi procedūra. Todėl LPPPS paprašė svarstyti galimybę papildyti Aprašo projekto 7 punktą, jame numatant, kad teikimas darbo vietą pakeisti daugiau nei 10 proc. rinktinės Sargybų būrio (Patrulinų laidų būrio) pareigūnų privalomai svarstomas Strateginio planavimo darbo grupės posėdyje ir į šią procedūrą įtraukiamas profesinės sąjungos deleguotas atstovas.**

*žvaigždute pažymėti tie punktai, į kuriuos VSAT atsižvelgė.

Dėl pamainomis dirbančių pareigūnų

Atkelta iš 2 psl.

Tačiau Lietuvos policijos generalinio komisaro 2010 m. balandžio 2 d. įsakymu NR. 5-V-277 „Dėl darbo ir poilsio laiko apskaitos policijos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Darbo ir poilsio laiko apskaitos policijos įstaigose tvarkos apraše (įsigaliojo nuo 2010 m. liepos mėnesio), buvo įtvirtinti aiškūs kriterijai, kada darbuotojas (pareigūnas) gali būti laikomas dirbančiu pamainomis:

- darbuotojas (pareigūnas) dirba policijos įstaigos struktūriniame padalinyje, kuriame nustatytos funkcijos yra vykdomos nepertraukiamai;
- konkretaus pareigūno pareigybė yra įtraukta į sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 1150 „Dėl nustatytas funkcijas nepertraukiamai vykdančių vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų, dirbančių pamainomis, pareigybių sąrašo, šių pareigūnų darbo ir poilsio laiko apskaitos ypatu-

mų patvirtinimo“, ar darbuotojas atlieka funkcijas, nurodytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 587 „Dėl darbų, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašo, Darbo ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse, darbų, sąlygų, kurioms esant gali būti įvedama suminė darbo laiko apskaita, suminės darbo laiko apskaitos įvedimo įmonėse, įstaigose, organizacijose tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame darbu, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašė;

- darbuotojas (pareigūnas), kuris dirba nepertraukiamai nustatytas funkcijas vykdančiame policijos įstaigos struktūriniame padalinyje ir kurio pareigybė ar vykdomos funkcijos įtrauktos į Aprašo 37.2 punkte nurodytais Vyriausybės nutarimais patvirtintus sąrašus, faktiškai dirba pamainomis;
- yra priimtas policijos įstaigos

vadovo sprendimas (įsakymas) dėl pamaininio darbo laiko nustatymo ir patvirtintas konkrečių tos įstaigos pareigybių, kurias užimančias darbuotojai (pareigūnai) laikomi dirbančiais pamainomis, sąrašas.

Pažymėtina, jog tam, kad konkretus pareigūnas būtų laikomas dirbančiu pamainomis, yra būtina visų keturių aukščiau nurodytų kriterijų (juridinių faktų) visuma.

Manytina, jog analogiški kriterijai turėtų būti taikomi ne tik policijos, bet ir kitų pareigūnų (statutinėse įstaigose dirbančių darbuotojų) atžvilgiu, kadangi šie kriterijai išplaukia tiesiogiai iš Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 29 straipsnio 3 dalies bei aukščiau paminėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nuostatų.

Daugiausia neaiškumų ir ginčų kyla dėl faktinio pamaininio darbo apibrėžties bei sampratos. Pagal dabartinės lietuvių kalbos žodyną, pamaina yra suprantama kaip „laikas, kurį dirba, mokosi,

eina tarnybą ar ilsisi grupė žmonių, paskui keičiama kitos“. Todėl faktiškai pamainomis dirbančiais turėtų būti laikomi tie pareigūnai, kurie nuolatos dirba pamainomis, t. y. jų darbas organizuojamas taip, kad jie kasdien pakeičia prieš tai dirbusią pareigūnų grupę ir patys yra jos pakeičiami, o tokių pareigūnų atliekamos funkcijos yra vykdomos nepertraukiamai (pavyzdžiui, sargybų būrio pasieniečiai, Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų prižiūrėtojai ir pan.). Manytina, jog į pamainomis dirbančių pareigūnų sąvoką nepatenka tik retkarčiais (kartą į savaitę, keletą kartų per mėnesį ir pan.) pamainomis dirbantys pareigūnai (pavyzdžiui, keletą kartų per mėnesį operatyvinės grupės sudėtyje dirbantys tyrėjai, kartą per savaitę poilsio dienomis dirbantys areštinių konvojuotojai ir pan.) todėl jiems aukščiau paminėti pamaininio darbo režimo ypatumai neturėtų būti taikomi.

Dovilė Mikučionytė
Teisės škyriaus teisininkė

Pastebėjome, kad didėja teisminių ginčų skaičius su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centru dėl jo padalinio Centrinės medicininės ekspertizės komisijos (toliau – CMEK) sprendimų, susijusių su sveikatos sutrikdymo sunkumo laipsnio nustatymu. CMEK priimami tokio pobūdžio sprendimai turi įtakos kompensacijos pagal Vidaus tarnybos statuto 40 str. 3 dalį mokėjimo klausimo išsprendimui.

Norėtume priminti, kad Vidaus tarnybos statuto 40 str. 3 dalis įtvirtina socialinę garantiją pareigūnui, kuris susižalojo arba kuriam sveikata buvo sutrikdyta einant tarnybines pareigas, - išmokama nuo 1 iki 60 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija (priklauso nuo susižalojimo

Nedarbingumo trukmė ir kompensacija, pareigūnui susižalojus

masto), jei pripažįstama, kad pareigū įjimas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi ar rizika pareigūno gyvybei ir sveikatai. Ta pati garantija galioja ir tuo atveju, kai pareigūnui sveikata sutrikdoma dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso (pvz. tretieji asmenys imasi neteisėtų veiksmų prieš pareigūną tik dėl to, kad jis yra pareigūnas). Minėtosios aplinkybės nustatinėjamos vidaus reikalų įstaigos, kurioje pareigūnas dirba, atliekamo tarnybinio patikrinimo metu. Tarnybinio patikrinimo išvadoje nustačius, kad tarp pareigūno patirto sužalojimo ir tarnybinių pareigų atlikimo egzistuoja tiesioginis priežastinis ryšys bei tarnybinių pareigų ėjimas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi parei-

gūno gyvybei ir sveikatai, numatoma, kad kompensacija turi būti išmokėta. Kadangi kompensacijos dydis priklauso nuo patirto susižalojimo masto, o susižalojimo ar sveikatos sutrikdymo sunkumo laipsnį vidaus tarnybos pareigūnams nustato CMEK, todėl esant teigiamai vidaus reikalų įstaigos tarnybinio patikrinimo išvadai dėl kompensacijos pagal Statuto 40 str. 3 d. mokėjimo, pareigūnai yra siunčiami į CMEK sveikatos sutrikdymo laipsnui nustatyti.

CMEK sveikatos sutrikdymo laipsnį nustato vadovaudamasi įvykio tarnyboje tyrimo dokumentais, analizuodama medicininius dokumentus, atlikdama fizinės ir psichikos sveikatos būklės

medicininį, psichologinį tyrimą, o prireikus – pagal kitus dokumentus. Vienas iš pagrindinių dokumentų, kuriuo remdamasi CMEK grindžia savo ekspertinius sprendimus dėl pareigūno patirto sveikatos sutrikdymo laipsnio sunkumo, - Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1130 patvirtintas Vidaus tarnybos sistemos pareigūno ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos kursanto sveikatos sutrikdymo sunkumo laipsnio nustatymo taisyklės bei Vidaus sistemos pareigūnų ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų kursantų sunkių, apysunkių, lengvų sužeidimų, traumų bei kitų sveikatos sutrikdymų sąrašas (toliau – ir Sąrašas).

Nukelta į 7 psl.

Nedarbingumo trukmė ir kompensacija, pareigūnui susižalojus

Atkelta iš 6 psl.

Būtent Sąrašo nuostatomis nustatinėjamas trijų laipsnių pareigūno ar kursanto sveikatos sutrikdymo sunkumas: sunkus, apysunkis ir lengvas. Atkreipiame dėmesį, kad skirtingai nuo sunkaus lengvas ir apysunkis laipsniai nustatomi ne tik atsižvelgiant į tik į patirto sužalojimo pobūdį (pvz. kaulo lūžis, saugsgyslės plyšimas, nekiauriniai sužeidimai ir traumos ir kt.), bet ir laikinojo nedarbingumo trukmę (CMEK nustato pagal nedarbingumo pažymėjimo trukmę):

Kad patirtas sužalojimas, trauma ar kitas sveikatos sutrikdymas būtų pripažintas lengvu, jo pobūdis turi atitikti bent vieną iš Sąrašo 3.1. - 3.11. punktuose numatytųjų atvejų bei dėl tokio sužalojimo, traumos ar kitokio sveikatos sutrikdymo pareigūno laikinasis nedarbingumas turi trukti daugiau kaip dešimt dienų, t.y. mažiausiai 11 dienų.

Apysunkiams sužeidimams, traumoms ir kitiems sveikatos sutrikdymams priskiriami Sąrašo 2.1. – 2.4. punktuose

bei papunkčiuose įvardinti sužalojimai, kurie lėmė 21 dieną ir ilgiau trunkantį laikinąjį nedarbingumą arba tinkamumo vidaus tarnybai sumąžėjimą dėl sveikatos būklės. Sunkiems sužeidimams, traumoms ir kitiems sveikatos sutrikdymams priskiriami Sąrašo 1.1. – 1.29. įvardinti sveikatos sutrikimai. Daugiausia atvejų pasitaiko, kad pareigūnai patiria sužalojimus pagal savo pobūdį priskirtinus lengviems. Dažnai pareigūnai po lengvo sužalojimo dėl asmeninių ar finansinių priežasčių anksčiau laiko nutraukia nedarbingumo pažymėjimus, nors realiai patirtam sužalojimui pagal gydytojo rekomendaciją reikia daug daugiau laiko tinkamai sugyti (siekiant išvengti galimų komplikacijų ir pan.) Mūsų žiniomis, anksčiau laiko pareigūnai nusprendžia pabaigti laikinojo nedarbingumo laikotarpį ir dėl tiesioginių viršiniųjų prašymų grįžti į tarnybą, neįvertindami, jog dėl tokio sprendimo jie gali prarasti galimybę realizuoti teisę į Statuto 40 str. 3 d. numatytą socialinę garantiją. Todėl, jei

pareigūnas patyrė sužalojimą, numatytą Sąrašo 3.1. - 3.11. punktuose, ir jo laikinasis nedarbingumas truko mažiau nei 11 dienų, CMEK tokio pareigūno atžvilgiu greičiausiai priims neigiamą sprendimą (sveikatos sutrikdymas lengvam laipsniui nepriskiriamas), kas reiškia, jog kompensacija pagal Statuto 40 str. 3 dalį negalės būti išmokėta. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad dalyvaudami administracinėse bylose dėl CMEK priimtų sprendimų ginčijimo, pastebėjome tendenciją, kad CMEK, nustatinėdamas sveikatos sutrikdymo sunkumo laipsnį, vertina tik nedarbingumo pažymėjime nurodytą trukmę, o ne faktinį nedarbingumą. Dėl to, jei patyrėte sužalojimą eidami tarnybinės pareigas, nepamirškite, kad teisė gauti kompensaciją pagal Statuto 40 str. 3 d. realizuojama ne tik esant teigiamai vidaus reikalų įstaigos tarnybinio patikrinimo išvadai, bet ir teigiamam CMEK sprendimui, kuriuo turėtų būti nustatomas mažiausiai lengvas sužalojimo sunkumas.

Simona Risovaitė
Teisės skyriaus teisininkė

SVEIKINAME

lapkričio mėnesį savo gimtadienius švenčiančius mūsų profesinių sąjungų atstovus:

1 d. Artūrą Vaitkevičių, Raseinių rajono policijos komisariatas.

2 d. Algį Mačiulį, Ignalinos AE apsaugos rinktinė.

5 d. Gediminą Liutką, Šilalės rajono policijos komisariatas.

5 d. Andrejų Jurevičių, Viešojo saugumo tarnyba Vilniaus dalinis.

6 d. Virginiją Tumelienę, Autotransporto priemonių grobimo skyrius.

10 d. Ingridą Kriščiūnaitę, Vilkaviškio rajono policijos komisariatas.

10 d. Rūtą Strelčiūnaitę, Utenos apskrities VPK.

19 d. Jolitą Baltrušaitę, Dainavos policijos komisariatas.

22 d. Arvydą Jasaitį, Puškų užkarda.

30 d. Romą Katinienę, Kauno rajono policijos komisariatas.

Gruodžio mėnesį savo gimtadienius švenčiančius mūsų profesinių sąjungų atstovus:

3 d. Egidijų Simokaitį, Alytaus apskrities VPK

7 d. Donatą Karaluką, Kauno Santakos policijos komisariatas.

18 d. Algirdą Antanaitį, LP AOR Aras.

21 d. Rimą Balčiūną, Vilniaus 2 policijos komisariatas.

22 d. Joną Buro, Lazdijų rinktinė.

Ugniagesiai reikalauja atlyginimų kaip kariškių

Ugniagesių gelbėtojų profesinė sąjunga kreipėsi į Seimą, Vyriausybę, Vidaus reikalų ministeriją bei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą reikalaudama vykdyti 2009 m. gruodžio 11 d. Konstitucinio Teismo nutarimą ir nustatyti žalos atlyginimo pareigūnams tvarką, reformuoti statutinių pareigūnų socialinių garantijų ir darbo užmokesčio sistemas, pareigūnų pensijų klausimą nagrinėti kartu su pareigūnų socialinių garantijų ir darbo užmokesčio sistemos reformos klausimais ir užtikrinti, kad kiekviena garantija atliktų tarnybos ypatumų kompensavimo funkciją. Taip pat reikalaujama, kad PAGD pareigūnų atlyginimo vidurkis būtų ne mažesnis nei vidutinis Krašto apsaugos atitinkamų grandžių pareigūnų, o Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui būtų skirta pakankamai lėšų 2011 m. veiklai užtikrinti. Tokius reikalavimus patvirtino UGPS regionų atstovai savo suvažiavime.

Valstybės tarnybos privatizavimui nepritariame

Atkelta iš 1 psl.

NPPSS tarybos nariai susirinkime pritarė, kad tobulinti Valstybės tarnybą būtina. Būtina tobulinti karjeros valdymą, atrankų sistemą, kad būtų sukurtos sąlygos daryti karjerą geriausiai savo pareigas atliekantiems, aukščiausios kvalifikacijos specialistams, į aukščiausias pareigas užimančių tarnautojų atrankos procesus įtraukti visuomenės atstovus, didinti valstybės tarnybos atskaitomybę visuomenei. NPPSS tarybos nuomone, būtina tobulinti mokymų, tarnybinės atsakomybės sistemą bei nustatyti aiškias profesinių sąjungų teises.

NPPSS taryba nepritaria kontraktinei sistemai, t.y. laikinųjų darbo sutarčių įteisinimui valstybės tarnyboje.

NPPSS taryboje yra visų NPPSS šakinių organizacijų pirmininkai bei visuotiniame susirinkime išrinkti asmenys.

„Nenoriu, kad mano žmonės nemokamų atostogų eitu, jie užsidirba savo atlyginimą“, - visuomenei pareiškė D.Grybauskaitė. Šis pareiškimas, daugelio jį skaičiusių sąmonėje sukėlė įvairių minčių. Vieni pasipiktino, kad valdininkus ėmė globoti pati Prezidentė, kitiems galbūt kilo mintis, kad būtent taip turi elgtis geras vadovas. Man tai žinia, kad pagaliau aiškiai, aukščiausiu lygmeniu pasakytą: sustokime, nes atimti iš žmogaus, ką jis sąžiningai uždirbo amoralu, to negali pateisinti jokie sunkmečiai.

Ar geras vadovas turi pataikauti valdžiai net ir tada, kai ji elgiasi ciniškai, neprotiškai ir pragmatiškai supriešindama struktūras ir žmones, jų teises. Ar geras tas, kuris net rizikuodamas būti užmėtytas kepurėmis primena, kad žmonės išlieka vertė ir pagrindine atrama. Su kuo turime solidarizuotis - su premjero A. Kubiliaus taupymo politika ir atsisakyti dalies savo pajamų, ar sustoti ir pasakyti, kad toje pačioje Vyriausybėje solidarumo ne daug, o krizės našta krito kaip visada ant tų, kurie dirba.

Apstosiosiu ties vidaus reikalų sistemoje vykusia taupymo ir solidarumo politika. Tad negaliu neprisiminti, kaip iškilusiai Lietuvos karininkai 2009 m. pabaigoje, pareigūnų protesto akciją išvakarėse, išpareigojo Vyriausybei išgyventi bet kokia kaina, o tokią „nedidelę kliūtį“ - kaip 200 mln. litų - kuriuos nurėžė Vyriausybė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos atstovai nulenkę galvas išpareigojo įveikti. Šiandien matome, kad įveikė, be didesnių pastangų, tiesiog atimdami iš pareigūnų ir šantažuodami, kad priešingu atveju bus masiniai atleidimai. Vėliau jų pėdomis sekė kitų įstaigų vadovai, uždrausdami pareigūnams dėvėti uniformas protesto akcijų metu, sukurdami tokias sąlygas, kad netikėtai reiktų vykdyti tarnybą. Dabar mąstau, kas labiau vertas nešioti karininko antpečius, ar tas, kuris linkęs galvą Vyriausybėje ir deklaravo pasiryžimą aukoti tūkstančių interesus ir teises, ar tas, kuris kovojo protesto akcijomis, nepaisydamas, kad bus prilygintas valstybės priešui. Iki šiol buvo formuojama nuo-

Generolai turėtų pasimokyti iš Prezidentės

monė, kad eiti nemokamų atostogų valstybės tarnautojams yra vertybė, gero tono ir moralumo kriterijus. Pvz., kai kurių policijos įstaigų vadovai sugebėjo net viešas lentas sukurti ir jose rašyti pavardes pareigūnų, kurie atostogomis pasinaudojo bei tų, kurie ne. Mažai trūko, kad kokios profesinės šventės proga būtų renkama įstaiga: komisariatas, rinktinė ar valdyba, kurios pareigūnai daugiausia nemokamai atostogavo.

Pvz., ugniagesių valdžia sugebėjo „įtikinti“ kaskart gyvybėmis rizikuojančius ugniagesius, kad jie ištaisius metus atsisakytų dešimtadalio savo atlyginimo. Aišku eiti nemokamų atostogų nereikėjo, bet kelionpinigių beveik metus niekas negavo. Toks taupymo būdas sulaukė pritarimo iš moralumu dar nesuspėjusio pasižymėti ministro R.Palaičio, ir kartu apsaugojo aukščiausius PAGD vadovus nuo kai kurių sunkmečio pasekmių – juk jie turi tarnybinius automobilius.

Ne mažiau, nei ugniagesiai nukentėjo pasieniečiai. Kiekvienas jų praėjusiais metais vidutiniškai 8 dienas ėjo nemokamų atostogų, beje, kiekvienas, anot VSAT vadovų, vardan siekio ištraukti milijardą iš šešėlio, be jokių garantijų turės savanoriškai rotuotis vado įsakymu. Aišku taip atsitiks, jei pasieniečiai vėl taip pat drausmingai nulenkės galvas, kaip tai darė pildydami prašymus dėl nemokamų atostogų.

Kita vertus, kaip pasikeitė taupymo režimą Vyriausybės vardu įgyvendinanti ministerija ir jai pavaldžios įstaigos. Prisimenu, kaip prieš dvejus metus ministrą R.Palaitį ir Premjerą raginame taupyti ne žmonių sąskaita, bet optimizuoti procesus ir išteklius – pertvarkyti migracijos padalinius, atsisakyti dubliuojančių funkcijų (tai itin ryšku kalbant apie policines funkcijas), perskirstyti investicijoms skirtas lėšas, kai aptikome, kad Vidaus reikalų ministerijos teritorijoje

esanti duobei užkasti buvo skirta net 50 tūkst. litų.

Kokia situacija VRM yra šiaandien? Tikslios informacijos apie nemokamas atostogas VRM taip ir nepavyko gauti, bet per metus ministras R.Palaitis į darbą priėmė būrį patarėjų, kainuojančių ne mažiau kaip 50-70 tūkst. litų. Jo aplinkoje dabar „dirba“ visas Liberalų ir centro sąjungos politinis elitas. Neseniai sužinojau, kad vienas iš jų atsakingas už ryšius su profesinėmis sąjungomis. Dėl etikos sumetimų neminėsiu pavardės, bet galiu patikinti, kad nė viena iš man žinomų profesinių sąjungų taip ir neturėjo progos tuose santykiuose sudalyvauti. Beje, nepajudinama liko ir VRM bei jai pavaldžių įstaigų struktūra. Matyt, pakako, ką sutaupė nemokamų atostogų eidami paprastai pareigūnai. Vertinant tai, galima pasakyti, kad tie, kurie vis dar pasirengę eiti nemokamų atostogų daro meškos paslaugą ir apsaugo politikus, vadovus nuo pareigos daryti reformas, taip pat skatina pataikavimą vyresnybei, garantuoja šiltas vietas įvairaus plauko partiniams veikėjams. Kam jungti du departamentus ministerijoje, vykdančius vienodas funkcijas ir taip taupyti, jei yra tūkstančiai pasieniečių ir ugniagesių bei keli jų vadai, kurie mielai pasiaukos ir paims dar kelias dienas atostogų, taip garantuodami darbo vietas ministro partijos bičiuliams, šeimos draugams ir geriems pažįstamiems.

Apibendrinamas ši kartą esu linkęs padėkoti Prezidentei, kuri, nepaisant galingų manipuliacijų visuomenės nuomone, ne tik padarė stiprų politinį pareiškimą, bet ir pademonstravo pagarbą savo komandos žmonėms. Priminė tikrąsias vertybes. Esu tikras, kad kaip ir Prezidentės komandoje dirbantys tarnautojai, pagarbos nusipelnė ir statūtiniai pareigūnai, kiti tarnautojai. Esu tikras, kad gerą toną pademonstruotų generolai ir viršininkai, jei nustotų pareigūnus šantažuoti masiniais atleidimais ir pasakytų – Jūs savo atlyginimus užsidirbote!

Vytautas Bakas
NPPSS pirmininkas

Artėjančių švenčių proga visiems PAREIGŪNAMS paskolos litais suteikiamos su 12,5% metinių palūkanų

- Nėra paskolos administravimo mokesčių
- Paskolos terminas iki 5 metų

Akcija galioja 2010-11-22 iki 2011-01-10

V. Mykoliaičio-Putino g. 5, Vilnius
(buvusių profesinių sąjungų rūmai ant Tauro kalno, II aukštas, centrinis įėjimas),
tel. 8 (5) 260 89 34,

www.pareiguunija.lt

Akcijos partneris - Nacionalinis pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimas

Pareigūnas čia - VIP klientas

Norite gauti elektroninį leidinį „Pareigūnai.lt“ į savo pašto dėžutę? Registruokitės el. paštu info@pareigunai.lt ir naujasis leidinys Jus pasieks anksčiau!

Pareigūnai.lt

Įmonės kodas 302301973
Tel. +370 (5) 2716118,
+370 671 98974
Faksas +370 (5) 2123273
V.Mykoliaičio-Putino g. 5,
LT-03106 Vilnius
el. paštas
info@pareigunai.lt
www.pareiguunai.lt